

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія будівництва та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

_____ В.О. Величко
«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки: 050702 «Електромеханіка»
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність: 5.05070205 «Обслуговування та ремонт електроустаткування
(шифр і назва спеціальності)
автомобілів і тракторів»

відділення «Електроенергетики та електротехніки»
(назва відділення)

2017 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів зі спеціальності 5.05070205 «Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів і тракторів», напряму підготовки 050702 «Електромеханіка»

Розробник: Найдьонова Олена Анатоліївна, викладач I категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії будівництва та економіки

Протокол від «___» _____ 20__ р. № ____

Голова циклової комісії _____ (Т.В. Гузева)

Схвалено методичною радою Харківського державного політехнічного коледжу

Протокол від «___» _____ 20__ р. № ____

Голова методичної ради _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 1,5	Галузь знань 0507 «Електротехніка та електромеханіка»	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 050702 «Електромеханіка»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 5.05070205 «Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів і тракторів»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 11		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 54		VII-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: VII семестр аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,18	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	24 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		-	год.
		Самостійна робота	
		20 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	год.
Вид контролю:			
Екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $34/20=1,7$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Наукову основу курсу складають вивчення теоретичних та практичних нормативно-правових основ організації охорони праці на виробництві, методи та засоби забезпечення оптимальних умов виробничого середовища і промислової безпеки в галузі згідно з чинними законодавчими, нормативно-правовими та міжнародними актами і стандартами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» студент повинен

знати:

- міжнародні норми в галузі охорони праці;
- міжгалузеві і галузеві нормативні акти з охорони праці, їх кодування;
- управління охороною праці на галузевому рівні, на рівні підприємства;
- показники ефективності функціонування системи управління охороною праці в галузі;
- навчання з питань охорони праці при підготовці працівників, при їх прийнятті на роботу та в період роботи;
- дії та порядок проведення розслідування і ведення обліку нещасних випадків, робити аналіз наслідків травматизму та профзахворювань;
- фактори, які можуть спричинити професійні захворювання у галузі;
- основні напрямки попередження виробничого травматизму в умовах галузі;
- правила надання першої медичної допомоги при нещасних випадках;
- класи робіт за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу в галузі;
- гігієнічна класифікація шкідливих речовин за характером дії на організм людини та класи небезпечності шкідливих речовин;
- системи заходів безпечної експлуатації виробничого обладнання, технологічних процесів, електроустановок та будівель;
- складові безпечності технологічного процесу ремонту і обслуговування основних вузлів та електроустаткування автомобілів і тракторів;
- організація безпечного проведення вантажно-розвантажувальних робіт;
- вимоги безпеки до технічного стану устаткування рухомого складу;

- складові безпечності технологічного обладнання, інструментів та пристроїв для діагностики обслуговування і ремонту електроустаткування автомобілів і тракторів;
- основні вимоги техніки безпеки при експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті автомобілів;
- загальні вимоги і правила безпечної експлуатації до систем, що працюють під тиском;
- правила техніки безпеки при проведенні вантажно-розвантажувальних робіт та при застосуванні автомобільних підймальних кранів;
- вимоги безпеки під час виконання шиномонтажних, вулканізаційних та зварювальних робіт;
- вимоги безпеки під час виконання акумуляторних робіт;
- техніку безпеки при ремонті електроустаткування автомобіля;
- вимоги безпеки при виконанні робіт з підвищеною небезпекою;
- надання першої допомоги при ураженні електричним струмом;
- пожежну безпеку при обслуговуванні автомобілів;
- основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки на підприємствах автомобільного транспорту;
- дії персоналу при виникненні пожежі, забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах;

вміти:

- застосовувати на практиці отриманні знання з охорони праці;
- вести нормативно-технічну документацію щодо охорони праці;
- провести інструктажі на робочому місці з питань захисту від шкідливих та небезпечних факторів;
- організувати розслідування нещасного випадку на виробництві;
- проводити аналіз і профілактику виробничого травматизму та професійних захворювань, здійснювати заходи щодо їх попередження;
- надавати першу медичну допомогу при нещасних випадках;
- оцінювати відповідність санітарно-гігієнічних умов праці діючим нормам;
- застосовувати на практиці індивідуальні та колективні засоби захисту працюючих;
- оцінити безпечність виробничих процесів, технологічного обладнання за окремими чинниками;
- дотримуватись правил особистої гігієни, поліпшення умов праці на робочих місцях;
- визначати категорію приміщень за небезпекою ураження електричним струмом;
- надавати долікарську допомогу при нещасних випадках;
- вживати необхідні заходи із попередження пожеж згідно з вимогами пожежної безпеки;
- ефективно користуватися первинними засобами пожежогасіння;
- впроваджувати організаційні та технічні заходи з метою поліпшення безпеки праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1	Правові та організаційні основи охорони праці
Змістовий модуль 1	Міжнародні норми в галузі охорони праці
Змістовий модуль 2	Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі
Змістовий модуль 3	Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці
Змістовий модуль 4	Система управління охороною праці в організації
Змістовий модуль 5	Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків
Змістовий модуль 6	Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві
Модуль 2	Основи виробничої та пожежної безпеки
Змістовий модуль 7	Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі
Змістовий модуль 8	Виробничі фактори
Змістовий модуль 9	Загальні вимоги безпеки в галузі
Змістовий модуль 10	Електробезпека
Змістовий модуль 11	Основи пожежної профілактики на галузевих об'єктах

4. Структура початкової дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Правові та організаційні основи охорони праці												
Змістовий модуль 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Система управління охороною праці в організації	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 5. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
<i>Усього за модулем 1</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Модуль 2 Основи виробничої та пожежної безпеки												
Змістовий модуль 7. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 8. Виробничі фактори	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 9. Загальні вимоги безпеки в галузі	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 10. Електробезпека	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 11. Основи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	6	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Усього за модулем 2</i>	<i>34</i>	<i>14</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Разом	54	24	10	-	-	20	-	-	-	-	-	-

5. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

№ з/п	Форма занять	Обсяг годин	Зміст занять
1	2	3	4
VII семестр			
1	Лекція № 1	2	Міжнародні норми в галузі охорони праці
2	Лекція № 2	2/4	Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі
3	Самостійна робота	2/6	Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці
4	Лекція № 3	2/8	Система управління охороною праці в організації
5	Самостійна робота	2/10	Організація охорони праці на автотранспортних підприємствах
6	Лекція № 4	2/12	Виробничий травматизм, професійні захворювання, аварії, їх розслідування в галузі
7	Самостійна робота	2/14	Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі
8	Практична робота № 1	2/16	Розслідування нещасного випадку в галузі
9	Лекція № 5	2/18	Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві
10	Самостійна робота	2/20	Аналіз, прогнозування, профілактика травматизму та професійної захворюваності на виробництві
11	Лекція № 6	2/22	Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Вимоги безпеки під час застосування шкідливих речовин
12	Самостійна робота	2/24	Заходи безпеки при операціях з паливно-мастильними матеріалами
13	Лекція № 7	2/26	Виробничі фактори. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори в галузі
14	Практична робота № 2	2/28	Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення
15	Самостійна робота	2/30	Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту
16	Самостійна робота	2/32	Виробничі випромінювання. Норми радіаційної безпеки
17	Лекція № 8	2/34	Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів
18	Самостійна робота	2/36	Вимоги безпеки під час виконання шиномонтажних, вулканізаційних та зварювальних робіт

19	Самостійна робота	2/38	Вимоги безпеки під час виконання акумуляторних робіт
20	Лекція № 9	2/40	Техніка безпеки при ремонті електроустаткування автомобіля
21	Практична робота № 3	2/42	Ситуаційні завдання з охорони праці
22	Лекція № 10	2/44	Електробезпека транспортних підприємств. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі
23	Самостійна робота	2/46	Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисті засоби і заходи. Вимоги до обслуговуючого персоналу
24	Практична робота № 4	4/48	Звільнення потерпілого від дії електричного струму і наданні першої допомоги при ураженні електричним струмом
25	Лекція № 11	2/50	Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах
26	Практична робота № 5	2/52	Вибір і застосування первинних засобів пожежогасіння в галузі
27	Лекція № 12	2/54	Пожежна безпека на підприємствах транспортної галузі
Разом за курс навчання		54	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розслідування нещасного випадку в галузі	2
2	Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення	2
3	Ситуаційні завдання з охорони праці	2
4	Звільнення потерпілого від дії електричного струму і наданні першої допомоги при ураженні електричним струмом	2
5	Вибір і застосування первинних засобів пожежогасіння в галузі	2
	Разом	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці	2
2	Організація охорони праці на автотранспортних підприємствах	2
3	Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі	2
4	Аналіз, прогнозування, профілактика травматизму та професійної захворюваності на виробництві	2
5	Заходи безпеки при операціях з паливно-мастильними матеріалами	2
6	Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту	2
7	Виробничі випромінювання. Норми радіаційної безпеки	2
8	Вимоги безпеки під час виконання шиномонтажних, вулканізаційних та зварювальних робіт	2
9	Вимоги безпеки під час виконання акумуляторних робіт	2
10	Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисті засоби і заходи. Вимоги до обслуговуючого персоналу	2
	Разом	20

8. Методи контролю

Поточний – контрольні-залікові заняття, тестовий контроль, опитування
Підсумковий – VII семестр - екзамен

9. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт.
3. Комплект завдань для проведення поточного контролю знань студентів.

10. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
4. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Постанова КМУ № 1232 від 30.11.2011р. (із змінами та доповненнями).
5. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П. С. Атаманчук [та ін.]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - К.: Центр учбової літератури, 2017. - 322 с.
6. Охорона праці в галузі [Текст]: практикум: навч. посібник / О.В.Коновалова.– Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 98 с.
7. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці. Навч. посіб. 2-ге вид. — К.: Центр учбової літератури, 2017. - 280 с.
8. Запорожець О. І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 264 с.
9. Пістун І. П., Хом'як Й. В., Хом'як В. В. Охорона праці на автомобільному транспорті. Навчальний посіб. – Суми: Університетська книга, 2005.– 374с.
10. Охорона праці в галузі. Транспорт і транспортна інфраструктура: навч. посібник / В. І. Голінько, С. І. Чеберячко; за ред. В. І. Голінька. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 220 с.
11. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М. П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2016. – 384 с.
12. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці: Підручник. - Вид. 3-є. перероб. і доп. - Львів: УАД. 2008. — 336 с.
13. НПАОП 0.00-1.62-12 «Правила охорони праці на автомобільному транспорті», затверджені наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 09.07.2012р. № 964.

Допоміжна

1. Івах Р. М., Бедрій Я. І., Білінський Б. О., Козяр М. М. Основи охорони праці: Навч. пос. - К.: Кондор, 2015. - 464 с.
 2. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І.П.Пістуна– Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
 3. Сажко, В. А. Електрообладнання автомобілів і тракторів: підручник / В. А. Сажко. — 2-ге вид. — Київ: Каравела, 2014. — 400 с.
 4. Лудченко О. А. Технічна експлуатація і обслуговування автомобілів: Технологія: Підручник. – К.: Вища шк., 2007. – 527с.
 5. ДБН В 2.5-28-2006. «Природне та штучне освітлення».
-

6. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою», затверджений наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005р. № 15 (із змінами та доповненнями).
 7. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417.
 8. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
 9. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
-

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці (Держпраці)
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
3. <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України
5. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України

Викладач

О.А.Найдьорова